

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подати число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш мидости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свята
о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровского (Хоруцини). Екс-
педиция місцеві в Агенції Со-
коловского в пасажі Гайсмана.

Рубоний звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламаци неопечатані альній
від порта. — Оголошена зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Земский собор.

(X) Вчора висловили ми надію, що убіство в. кн. Сергія не повинно здержувати змагань до введення конституційних реформ в Росії і що се як раз лежить в інтересі російського царства і може довести до добра поселених в ній народів. Треба отже бажати, щоби цар не дав ся наустити злощасним дорадникам і прихильникам грубої насилі, а чим скорше приступив до здійснення домагань, висловлених свого часу зборами земців. І справді останні вісти, які наспіли вже по довершенім убістві в. кн. Сергія, потверджують, що цар відкинув домаганя генерал-губернатора Трепова про дальші взынєня і гнобленя, а пішов головно за голосом цариці-жінки, котра дораджує, чим скорше надати конституційні свободи. Як запевняють, рішив ся цар по нараді з комітетом міністрів скликати земский собор, хоч се з огляду на внутрішні відносини мало би стати ся аж в січні 1906 року. Земский собор або земська дума се інституція відома в часах московського царства в XVI. ст. (знищена доперва за Петра II.), що нагадувала в части старинне руске віче, хоч погляди істориків про сю інституцію доволі неясні і розбіжні. Одначе так Соловєв як і Костомарів признають, що земский собор мав лише значіне дорадної інституції а не мав такого впливу обмежаючого царську владу, як н. пр. сучасні наші сойми або держарні думи. З встий, які подають днівники про замір царя, виходило би, що цар, як висловив ся перед сином Льва Толстого, мав на думці земский собор в роді шведского райхстагу з 1810 р., до котрого були покликані представники чоторих станів: шляхти, духовенства, міщанства і селянства.

«Новое Время» подає голос якогось

визначного достойника. Отрий висловив ся про сю справу ось як: «Справа скликаня земского собору є так вельми важна, що вимагає довгих студій окремої комісії, зложеної з представників правительства і істориків та інших свідомих сеї справи людей. Богато залежить від виборчої системи, тимто треба виминати покванісь, бо перша проба репрезентативної системи не повинна скінчити ся невдачею. В земскім соборі повинні засісти дійсно найліпші люди, представники рільництва, великої власности, торгівлі, пррмислу і наук. Теоретиків маємо досить між днівникарями. Можливо, що в соборі крім політичних сторонництв утворють ся також національні, бо під зглядом етнографічного складу Росія прагаєє потроха Австрію. Представники Фінляндії також повинні найти місце в соборі. Розправи повинні бути лише по російськи. Питанє виборчого цензу також повинно бути пояснене. Богато промовляють за тим, щоби собор складав ся найбільш із 600 членів, але як розділити мандати, коли самих повітів є в цілій державі 763, а державних мужчин в 1897 р. було 30 мільонів? Виходить отже, що на одного депутованого голосувало би 50.000 людей. Колиж би потворити виборчі округи по 100.000 населенців, то собор числив би 1.400 послів, отже шож прийшлоб ся робити з такою вагагою? Се отже лише деякі трудности що до скликаня собору, тимто не потреба з тим квапити ся».

Перед редактором Руси висловив ся знов инший достойник: «Подумайте лише, що маємо жидів, магометан, шаманів, лямістів і т. п., чиж сі всі мають ухвалювати закони для православних?»

Очевидно, що як довго російські достойники або державні мужі будуть при розвязці питаня про конституційний устрій глядіти із становища православя або обру-

сеня, як довго самодержавє буде в їх очах єдино спасеним устроєм, так довго не можна найти виходу із сего мнимо зачарованого круга. Вже Костомарів вказував у своїх студиях на федеративний засновок в старинній Руси, а тепер, коли Росія протягом віків загорнула стілько ріжнородних країв і народів, повинна признати автономію тим історичним індивідуальностям, з яких она виросла, бо парламент в такій формі, як у Франції або Італії не дасть ся приложити до російського царства. Але так само, як шкідною була би для Росії централізація, так само шкідна буде всяка проволока. Можна сподівати ся, що цар покористує ся нагодою надходячих роковин знесеня кріпацтва і в той памятникий день для Росії видасть маніфест про земский собор.

Руска дискусія в прускім соймі.

В прускім соймі, як і в німецкім парламенті т. з. «польскі дискусії» не належать до рідкостей. Та сим разом при такій нагоді порушено в прускім соймі і руску справу в Галичині, тож коротко подамо єї перебіг.

На вчерашнім засіданю палати послів пруского сойму, в дискусії над бюджетом министерства скарбу, пос. Дзємбовскій запротестував против підвишеня фондів на підпиранє німецкості для старших презесів референції і против додатків т. з. Ostmarkenzulage. Такі додатки мусить осудити кожний — виводив бесідник — як суперечні з духом правної держави і заострюючі національну борбу. Та і помимо тих фондів політика правительства супротив Поляків, як сам міністер скарбу сконстатував торік — зробила цілковите фіаско.

Міністер скарбу Райнбабен підносить, що справді польське населєне зробило в послідних десятиках літ надзвичайні поступи і не може бу-

ДИКА ЗВІРИНА

(Freiwild).

Штука в 3 актах Арт. Шніцлера.

Перевіи для рускої сцени Йосиф Стадник.

(Дальше).

ПАВЛО. Если і твоя думка така, що тепер зі мною не можна приставати... (робить жести, мовби випрошує).

ВЕЛЬНЕР. Ах, дайже спокій! Але знайдуть ся такі!.. (дуже скоро) всі так зроблять!..

ПАВЛО. Е, се не відбере мені гумору. Без таких Льопольдів мож прецінь жити!

ВЕЛЬНЕР. Представляєш собі се ліше, як дійсно єсть... Будеш жалувати...

ПАВЛО. Отже говорім щиро: І ти бажавш того дуєлю?

ВЕЛЬНЕР. Так... (мовчанка). Бо, бачиш, був би вже раз конець...

ПАВЛО. Алеж чоловіче! Тепер ми самі. Чиж дійсно думаєш, що кожду неславу треба пустити в непамять, або житєм переплатити?

ВЕЛЬНЕР. Так. Якаж инша сатисфакция належить ся такому чоловікови, як Каринський?

ПАВЛО. Ніяка! Чиж на те кинув я єму в лице слово правди, котре ви тут обздою навиваєте, щоби опісля змивати єго? Роздумай

тільки: якийсь дурак обиджає, розумів єя, без найменшої підстави, чесну, примірну дівчину. Я за те картаю єго на місця! Хтож не признаєть, що я вимірив тільки справедливість?

ВЕЛЬНЕР. Наколиб се не мало так поважних наслідків, то кожний міг би собі виміряти справедливість.

ПАВЛО. І так повинно бути!

ВЕЛЬНЕР (знівно). Ах, прошу тебе! Если би ся дівчина була для тебе рівнодушною, ти не був би за неї заступав ся. Що ти мав рацію, се тільки случай... Чомуж так само ми не вважали ся тим глибоко обидженими?..

ПАВЛО. Если би ви були руководили ся честью, то відігнали би сего панка від нашого стола і єго відсудилиб від чести а не мене, що з ним бити ся не хочу!.. Таж се безглуздє!

ВЕЛЬНЕР. Се не єсть безглуздє! Ми на се мужчини, щобиємо свої діла уміли окупити кровю. А входить тут в гру одна красна, многоважна річ, а нею відвага; через ню доказуємо, що за свої поступки житєм відповідаємо. Відвага! Се не пусте слово, Павле! Ніколи я сего так добре не розумів, як в отєй хвилі!.. Се не пусте!..

ПАВЛО. Гірше, як пусте! На той случай — се лож!.. І о шож мав би я бороти ся? В імя чого пожертвувати себе? О якусь велику ідею,

— за якісь свята переконаня? Ні! — длятого тільки, щоби в очах ваших не бути уважаним за труса. А тотя ціль не єсть для мене досять святаю! І наколиб навіть були правди, котрі вимагають окупу а житя, то правда, мій друже, яку кинув я в лице тому панкови — не стоїть так високої ціни!..

Вихід 3-тий.

ВЕЛЬНЕР, ПАВЛО, АННА (входять).

ВЕЛЬНЕР (побачивши). Сего мож було сподівати ся.

ПАВЛО. Анна!

АННА. Славити Господа, що вас застаю!

ПАВЛО. Алеж ви цілком задихані!.. Прощу спочати!

АННА. Ся формальність злишна. Пане Павле, чи се правда, що ви маєте бити ся з тим Каринським?

ПАВЛО. Алеж що ви взяли собі у голову!

АННА. Розповіли мені, що між вами зайшло. В цілім театрі ніхто не хотів мені повірити, що об нічим не знаю. Отже скажіть мені!.. (нагло, з надією). Може се вже...?

ВЕЛЬНЕР. Ех, колиб так!..

ПАВЛО. Алеж і не буде сего ніколи, заручаю вам!

ти бесіди про бойкот з німецької сторони, бо німецькість цофає ся, а польскість безнастанно іде вперед завдяки своїй національній енергії, завдяки малій відпорності Німців. До того виступає чимраз сильніше всепольска агітація, а її начальні органи отверто признали ся в Чикаго, що їх цілю є відбудоване Польщі. Хотий політика правительства може похвалити ся реальними успіхами, то всеж таки ситуація стає чимраз прикрішою в наслідок чимраз сильнішого бойкоту Поляків против Німців. Тому Німці мусять мати почуте, що правительство стоїть за ними, а вираз сему є даний в бюджеті, який містить в собі позиції на підможене відпорности Німців против польского елемента.

Пос. Дзємбовскій а відтак пос. Чарлїньскій полемізують з міністром, при чім вказувано на те, що 50-мільоновий народ, яким є Німці, з найлішою в світі армією і високим розвоєм економічним та культурним, повинен стидати ся такої політики супротив незначної меншости Поляків в Німеччині. А однак саме правительство трепоче ся в обнятиях гакатизму.

Міністер Райнбабен відповідає попередньому бесідникови, що стоїть при твердженю, що жадна часть краю не вчинила таких поступів економічних, як польска провінція під егідою прускої держави. Тїшимо ся з розвою Поляків, а протестуємо против твердження, немов би ми бойкотували їх. Однак супротив слів бесідника, що Поляки вважають собі те за велику заслугу, що деінде браком культури, міністер думає що по польській стороні повинні бути дуже осторожні з такими твердженнями, бо інакше можна їм вказати на галицькі відносини. (Притакуваня). Читайте панове, що пишуть рускі письменники, а пізнаєте там ідеальну польску господарку і довідаєте ся, як Поляки гнетуть Русинів. Думаю, що Поляки супротив сего повинні бути троха скромнішими в закидах про гнет Поляків у нас. Закид супротив правительства що до гакатизму з певністю не можна брати поважно.

Зрадикалізоване російської інтелігенції.

Коли як добрі сторони конституціоналізму підносять, що дає можливість контролі, а через те і довіре до управи і господарки держави, що через свободу слова подає упуст невдоволеню, яке конечно мусить громадити ся з причини великих тягарів в сучасній державі, що зближає до себе верстви і дає їм легальних репрезентантів, які в їх імени мають право і обовязок заступати їх інтереси та вкінці, що конституціоналізм є найлішою школою публичного життя — то як лихі сторони деспотизму можна би поставити всі противенства висше наведених прикмет. Під ярмом деспотизму суспільність остає політично не вироблена і або живе

в цілковитій апатії супротив громадского життя, або дуже часто дає ся поривати утопіям і крайнім доктринам, не маючи нагоди випробувати їх стійности в практичній діяльності. Невдоволенє росте скрито, а не маючи спроможности експіанції через отверту виміну гадок, ані за посередництвом покликаних до заступництва репрезентантів, вибухає живлево і нагально в формі узурпації і бунту супротив легальної власти. При браку всякої контролі над чинностями бюрократії повстає недовіре загалу до власти, вироблює ся нахил, ділати їй наперекір, утрудняти завданя держави, а що найменше, відносити ся з повною рівнодушністю, як до чогось зовсім чужого, а навіть ворожого загальному житю суспільности.

Хтож зродив француску комуну, як не гордий деспотизм, який з чванливістю твердив про себе: держава, се я! Завсїгда поліційна система і нехтованє самостійности людської індивідуальности підготовлювали революцію. Коли нині теорії анархізму і комуністичного соціалізму шукають захисту в свободній Швейцарії та Англії, то всеж таки їх жерело лежить деінде: в абсолютничній Росії, а навіть і в тих правнополітичних державах, де централістичний напрям правительства і підляглої єму більшости безглядно майоризують справедливі жаданя чи то суспільних чи національних меншостей. Бож і справді нігде не підбуємо таких ярких проявів загального зрадикалізованя, як серед російської інтелігенції.

От, не дальше, як в минулу неділю, відбули ся збори студентів на університеті в Петербурзі, на яких були присутними також кілька професорів, приватних доцентів і кілька інших осіб. Наперед промовляло кілька професорів, які піднесли, що університет має бути місцем, де студенти мають збирати ся і обговорювати події (!), та заявили ся загалю за тимчасовим замкненєм університету. Після пристрасних промов студентів, ухвалено ось які резолюції:

Пережитий російський абсолютизм що день, що година зближає ся неминучо до упадку і є безсиьним, щ би дати собі раду з пробудженім народом. Конаючий абсолютизм придумує средства, одно безглуздіше від другого, одно ризиковіише від другого, щоби тільки відложити свою загубу. Він підняв злочинну авантуру на далекім Сході, яка коштує нарід десятки тисячів людского життя і мільони тяжко запроцьованих грошей.

Свідомі цілі інтелігенція і студенти ведуть від давна завзяту борбу за найелементарніші людські права, часто безсиьні супротив брутального, без цілі поступаючого правительства, аж вкінці на історичну арену виступив також пролетаріят, який рівночасно з розвоєм свідомости задав могутний удар царизмови. Послїдні кроваві події доказали, до чого є спосібний абсолютизм в обороні свого нужденного, огидного естования. Свідомі цілі, братерске,

будь здоров і щасливої дороги!... (подає єму руку не без зворушення).

АННА. Хвильку, докторе... (хлопїтлива мовчанка). Знаю, чому ви в той спосіб відходите...

ВЕЛЬНЕР. О, прошу пані...

АННА. Не люблю вашого друга і не маю наміру полинити его в иншій пересвідченю. Але і не люблячи, — можна не стерпіти думки, що моглоб ся бути невинно причиною его нещастя... Ви се зрозумієте?

ВЕЛЬНЕР. Очевидно.

АННА. І тоді робить ся, що змога, що тільки до голови може прийти, щоби до того нещастя не дійшло. Чейже правда се?

ПАВЛО. Алеж ніхто о тім не сумніває ся!

ВЕЛЬНЕР. Я не позволив би собі ніколи...

АННА. Позволяєте собі думати, що найменше користаю з доброї нагоди...

ПАВЛО. Паню Анно!...

АННА. Знаю, що так оно й є!

ВЕЛЬНЕР. Прецінь ми не відповідаємо за нагоди, які нам лучають ся...

ПАВЛО. Вельнер!

ВЕЛЬНЕР. Даруйте панство, але — не я звів розмову на тоту тему. Поручаюсь! (відходить).

(Дальше буде).

солідарне виступленє пролетаріату підписало вирок смерти на абсолютизм і запевнило несумнівно скорє політичне висвободженє Росії. Ми, як часть свідомої цілі інтелігенції, виглаємо солідарність робітничої класи з радістю і оголошуємо слїдуючі жаданя:

1. Скликаня законодавних зборів на підставі загального, рівного, тайного вибору горожан і горожанок держави; свободи слова, праси, стоваришень, страйків і т. д.

2. Амнестії для всіх осіб, яких покарано за їх політичні або релігійні пересвідченя.

3. Приналежність до якої небудь народности не може впливати на політичні права. Крім сего, як запоруку лояльности російского правительства при свободнім переведеню сих жадань, належить передовсім утворити загальну людову міліцію, в якої ряди вступлять всі свідомі цілі горожани, готові вибороти здїйсненє наших бажань.

Признаючи вагу історичного моменту, в якій Росія з доби підготовленя переходить в отверту революцію, можуть всі мати тільки одну ціль перед очима. Супротив сего не можемо дальше відбувати студії і здержуємо ся від учащаня на виклади ж до вересня. До сего часу події подадуть новий материял до дискусії.

За сею резолюцією заявило ся 3.000 голосів а против — 50. Ся дрібна опозиція хотїла відбути протестуючі збори, однак до того не прийшло. Перед кінцем зборів зірвано зі стїни портрет царя і подерто єго та піднесено червоний прапор. Збори скінчили ся о год. 7. вечером без дальших пригод.

Революційна пропаганда обхопила, як бачимо, наскрізь всі міста Росії. Та всеж таки не можна завчасно ставити якісь гороскопи і бавити ся в пророцтва що до евентуальних вислідів сего руху, бо ото доносить Echo de Paris з Петербурга, що конференція великих князів, відбута в Петербурзі, звернула ся до царя з жаданєм розширеня средств сегорожности. Заразом великі князі виступили против наданя яких небудь уступок, роблячи за се царя (?) особисто відвічальним.

Та всеж таки людска кров не вода — а горда упрямість царської родини буде чейже мусїла уступити перед волею народа.

НОВИНИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Никифора; римо-кат.: Петра столиці. — В четвер: руско-кат.: Порфірія; римо-кат.: Романи.

— В справі виборів до ради міста Льова подаємо до відома львівських Русинів що слїдує: Вибори відбудуть ся вже від нині за тиждень, то є в второк дня 28. лютого в магістраті в годинах від 9—1 перед пол. і від 3—7 вечером. Право голосованя мають: 1) з осіб приналежних до міста Львова, або таких, що приналежать вправді до иншої громади, але чи то від самостійного підприємства чи то маєтку платять податок заробковий або безпосередний доходовий наколи: 1) чи то яко влестителі, чи то яко доживнені позитковники мають в обсягу громади Львів одідичену або принайменше на рік взад набуту (купном, заміною і т. п.) недвижимість (грунт або дім), яка підлягає податкови домовому або ґрунтовому (без огляду на висоту); 2) всі, що ведуть інтерес, підприємство або занятє, від якого оплачують заробковий податок в висоті що найменше 16 К річно без додатків; 3) всі, що з якихбудь инших титулів платять у Львові постійний річний податок в висоті 24 К річно без додатку; 4) всі священники (випі, парохі, адміністратори, місцеві духовники, сотрудники всіх християнських віроісповідань та настоятелі дух. законів); 5) жидівський рабін, проповідники і ведучі метрики; 6) всі урядники (активні і пенсіоновані) цїс. двора, державні, краєві, громадскі (міста Львова), урядники заведенє краєвих і міських, наколи пробувають у Львові що найменше від року і 7) адвокати, нотарі, доктори всіх факультетів, маїстри хірургії і фармації, головні редактори часописній політичних і наукових; 8) управителі, професори і учителі всіх шкіл і публичних наукових заведень державних, краєвих чи громадських; 9) офіціри і приналежні до війська з офіцїрским титулом, наколи суть в стані постійного супочинку або суть деміціоновані але на власне домаганє; 10. Товариства і промислові спілки, що мають осїдок у Львові, наколи з власного

АННА. Ага, не можете сего перед часом виявити! Певно! Переді мною треба таїти правду! Але говорю вам, що се нісенітниця! Тут іде о мене, — отжеж маю право проте і не стерплю, вірте мені, не стерплю, щоби ви через мене, нехай Бог боронить... За мене... (чим раз більше зворушена). Ви з тим чоловіком за мене... ні!... тут опаліти можна!...

ВЕЛЬНЕР. Алеж нехай пані стямлять ся!

АННА (перериває). До того не може дійти.

Буду сторожити перед вашим домом і не...

ПАВЛО (з усміхом). Алеж се зовсім злишне. Дуєлю не буде!

АННА (нагло, ударена новою думкою). Так ви вже тут не маєте ніякого діла?

ПАВЛО. Ні.

АННА. Єли так, то сейчас їдьте зі мною до столиці!

ПАВЛО. Так вкінці рішили ся пані? їдете?

АННА. Відповідайте: добре?

ПАВЛО. Алеж і овшїм. Дуже радо.

АННА. Сейчас? За годину?

ПАВЛО. Коли тільки захочете.

ВЕЛЬНЕР. Мущу з тобою попрощати ся Павле. А що певно не скоро побачимось...

ПАВЛО (змішаний). Чому не скоро?

ВЕЛЬНЕР. Так думаю, правдоподобно. Отже

маєтку чи доходу платять постійного податку без додатків що найменше 100 К річно. — З правила голосувати має кожний виборець особисто, лише 1) за нейтичних голосують їх опікуни, 2) за жінки їх мужі або повновласники, за всі інші жінки тільки повновласники; 3) за співвласників і посідачів голосує вибраний повновласник з вимогою співпосідача і співвласності сусупругів, в котрім то случаю голосує за співвласність муж. — Карти легітимацийні вже роздають ся (розносять ся по домах) і мають бути роздані до сеї п'ятниці включно. Хто до того часу не дістане карти, а має право вибору, може і повинен зараз в суботу до понеділка (27-ого) включно зголосити ся по карту або зжздати дуплікату в президії магістрату. — Засіданє руского виборчого комітету відбуде ся нині вівторок) о 6-ій годині вечером в льокалі «Народної канцелярії» а від четверга рано комітет урядувати буде постійно в льокалі при ул. Краківській ч. 17. (де є том. «Зоря»). Там будуть видавані також рускі листи виборчі як і будуть уліфляти ся Русинам-виборцям всякі потрібні інформації в справі виборів. Збори Русинів-виборців з передмістя стрійського відбудуть ся в сю суботу а час і місце будуть оголошені пізнійше. Збори виборців-Русинів з цілого міста Львова відбудуть ся, як вже було заповіджено, в неділю дня 26. с. м. в сали «Народного Дому» о год. 5. по полудни.

— **Фантова льотерія «Сокола».** На вчорашнім засіданні економічної секції львівського «Сокола» ухвалено предложити Старшині внесенє на устроєнє львовської фантв соціальної льотерії дня 10. цвітня с. р. З трех днях перед львовським відбуде ся вистава фантів, які від послідної вистави в осени м. р. збільшили ся дуже цінними і гарними річами.

— **Будинок «Дністра».** Площа на розі улиці Рускої і Підвала, на якій стане величавий дім «Дністра», вже в половині розкопана і заложена новими фундаментами від Підвала. Дві сусідні кам'яниці від ул. Рускої знаходять ся вже від кількох днів в розбірці. Одна з тих кам'яниць мала чотири поверхи і була особливою Львова (бо друга така 4-поверхова старинна кам'яниця є лише при ул. Гродзівській). Всі три домц, на яких місці будув «Дністер» свій дім, належали в XVII віці до Русинів. Дім від Підвала був власністю і резиденцією єпископа Йосифа Шумлянського (1667-1708), а прочі дві кам'яниці від ул. Рускої належали до двох можних руских родин міщанських, Кіриянких і Мазараких, що були грецького походження. В дальших століттях ті домц змінювали не раз властителей, а «Дністер» відкупив їх з рук жидівських. Так руска власність по довгих століттях перейшла знов в рускі руки.

— **Складки на будову театру.** Львівський відділ руского театрального комітету збирає адреси Русинів м. Львова і від 1. марта буде що місяця висилати курсора для збираня жертв на будову театру. Заразом просить сеї відділ подати адреси знакомих Русинів урядників, промисловців і ин., та присилати ті адреси на руки проф. о. Олекса Стефановича (ул. Чаряцького), 26 або не передавати до «Рускої Бесіди».

— **Санкція законів.** Польські часописи доноять, що закон ухвалений сеймом про склад ради шкільної краввої одержав цісарську санкцію, а закон про рентові оселі має бути в найблизшим часі санкціонований.

— **3 Турки.** Виділ «Народної Ради» звликав загальні збори товариства на день 24. с. м. о 1. год. по полудни.

— **3 соціального руху.** Дня 29. м. м. відбули ся другі загальні збори пожежної філії «Сокола» в Трибухівцях коло Бучача, котрим проводив С. Рудин з причини неприсутности голови «Сокола», бо той пішов Майджурию ратувати (?). Промовляв відпоручник бучацького «Сокола» С. і заохочував людей до громадського висуваня ся в члени. До старшини вибрані: Роман Андрійович Головою, Започотний Михайло начальником, Андрей Гринь заступником начальника, Багрий Прокій справником, Букачик Василь скарбником, Горин Стефан господарем, Нетребяк Стефан і Качор Стефан заступниками виділових. По зборях перевів дг. С. курс пожежництва. В минулім році трибухівський «Сокол» за мало животів з причини ворогів доморослих Москалів. Навіть до старшини вихали ся були два люди, що зараз по зборах прилюдно хвалили ся, що мусять «Сокол» до місяця знищити. Мимо того «Сокол» якось досі єствував, а нова Старшина на рік 1905 дає повну запоруку, що «Сокол» буде красно розвивати ся тим більше, що громада сирвила для него сикавку.

— **3 Бучаччини.** Дня 5. с. м. відбули ся в Живомірі збори Читальні «Просвіти», на котрі прибув і ними проводив о. Ю. Озимкевич Ч. св. В.В. Він промовляв також до селян, заохочував їх до просвіти і взивав молодіж, щоби за приміром старших господарів горнула ся до читальні, а не до коршми, як тепер діє ся. Відтак Г. Дмитрів зложив звіт з діяльности дотеперішного виділу Читальні, почім слідував вибір нового

виділу, до котрого між иншими ввійшли: Дмитрів Гринь голова а Павлишин Яків заступник голови. Читальня в Живомірі розвиває ся досять добре, хоть має численних ворогів, як: місцевого пароха о. Одажницького Ант., жидо-коршмаря Йосля Філенбаума і писаря Луціва Стеф., з цілою радою громадскою.

— **Товариство «Родина» в Коломиї** устроює в неділю дня 26. с. м. зачаровані вечери з танцями. Стрій візитовий, або народний. Вступ 1 К 50 с від особи. Початок о год 8½ вечером.

— **Зміна корпусного команданта.** З Відня доносить один з дописувателів, що теперішній командант львівського корпусу ген. Фідлер має в найблизшим часі стати командантом віденського корпусу, на місце уступаючого в стан суючинку ген. Іскіль-Гленбанда. На місце ген. Фідлера має прийти до Львова архієп. Леопольд Сальватор.

— **Руска байдужність.** Віденський дописувател «Діла» пише між иншим: Рускі послы пригадали ся в минулім тижни двома промовами п. Василька в комісії військовій і двома промовами п. Романчука в парламенті. (Мимоходом кажучи, те, що декотрі польські дневники пишуть о знаменитім вражєно бесід п. Старжинського, єсть проста бляга; ті бесіди ані не зробили вражєня ані не звернули уваги на себе). Шкода тільки, що інтерпеляцій рускі послы вносять тепер дуже мало, як коли би на Русі не бошло в ладі і панував гаразд. Правда, що мало дістають матеріялу з краю, а крім того матеріял, який їм присилають, або який знаходять в рускій прасі, не завжди єсть у всіх подрібностях досить певний, а се виходить тільки в некористь справи, коли висутває ся з жалобами, які потім покажуть ся неоправданими. Також петицій руских вливає дуже мало, а чейже Русини мають потреб багато, а петицію уложити не така тяжка річ. S. pienti sat!

— **Перечесеня.** Львівський висий суд краввий перевіс судових канцелярій Августя Подєядлу з Рави рускої до Старого Самбора, а Людвика Вішньовського зі Старого Самбора до Рави рускої.

— **Виділ Тов а «Основа»** слухачів політехніки поручає отсим кількох здібних і совісних кореспетиторів, котрі підняли б ся приготувлювати учеників реалістів, або гімназистів (крім латини і греки) при уміркованих услівях. Числимо на ласкаве померте зі сторони нашої публіки, яка все живо интересує ся долею техніків Українців. — *Виділ*

— **На будову дому львівського «Сокола»** зволили зложити (в коронах) отсі ВП.в. Добродій: Филип Матвієвський з Пеняків (через «Свободу») 2, Евген Гриневецкий зі Львова 2, Золя Гутковська зі Львова 0.40, Іван Чагринський з Рудна (складка) 3.20, К. Б. 4, Юля Абрисовська (на руки п. Труша) 10, Андрей Мелничук з Волчковець (через «Руслан») 2, о. Михайло Струмінський з Іваня золотого 2.23; за цеголки: Стефанія Дрималиківна з Жукви 20, Марія Кузімовичівна зі Стронятина 8, Антонія Доскоцівна з Перевілля 4, о. Лев Залужний з Потока 14, Антін Строкон зі Львова 2. Загалом по нинішній день вилинило на будову дому з датків пушок і за цеголки 2.228.03 К, а за облігації 1744 К, разом 3.972.03 К. Дякуємо щиро нашій жервовлюбній суспільности за дотеперішну поміч околє здвизєня соціальної і просимо не забувати про єї будову. Гаразд! — *Старшина «Сокола» у Львові.*

— **Добрі вїсті.** Винчане п. Романа Перфецкого з новою Евгению Ярославю Ленківною, дочкою емер. професора гімназії о. Николая Ленкого, відбудо ся нині дня 21. лютого в Коломиї. — Будівельні робітники у Львові предложили будівничим і майстрам довгий ряд ждань і в случаю несповнення їх загрозили страйком. — Посадником м. Самбора вибрано знов дра Йосифа Штаєрмана. — В Соцорині коло Жовкви знищив огонь дня 17. с. м. поверх 80 домів і двірські будинки. Шкода величезна. — Пятнистий таф вибух в Гаях вижних, дрогобицького повіта. — В Поводовій, самбірського повіта, знищив пожеж дня 18. с. м. рано 14 селянських загород.

— **Для убогого ученика** на чесне прислали дальше: Впов. Мих. Мекелита зі Звенигорода 1 К. і Впов. Леонтина Гавришак з Луки малої 1 К. Разом дося є 31 К.

— **3 львівської архієпархії.** В пропозицію прийняті: на Куропатники (береж. дек.): Василь Зацерковний; на Коношків: 1) Павло Чмола, 2) Юліян Галькевич, 3) Михайло Мосора, 4) Іван Сухаровский, 5) Лев Сіліньский, 6) Юліян Дикай; на Побужанц: 1) Теодор Білевич, 2) Евген Чубатий, 3) Василь Терлецкий, 4) Евстахій Данилевич; на Городище (терноп. дек.): 1) Ілля Кузів і 2) Михайло Гайдукевич; на Лукавицю вижню: 1) Іван Ілевич, 2) Сидоній Юліян Левицкий, 3) Ом. Кордуба, 4) Василь Зацерковний, 5) Стефан Івасик; на Серетць: 1) Виктор Несторович, 2) Евстахій Скоморовский і 3) Григорий Павлюк; на Шипківці: 1) Михайло Гайдукевич і 2) Петро Рудакевич; на Стрільків: 1) Виктор Несторович і 2) Стефан Івасик; на Гарбузів: 1) Володимир Андрухів і 2) Петро Рудакевич; на Чертеж (жур. дек.): 1) Тома Березовский, 2) Павло Чмола, 3) Іван Рудницький, 4) Юліян Дикай, 5) Роман Ярослав Березовский; на Скваряву: 1) Ю-

ліян Галькевич, 2) Андрей Дольницький, 3) Яків Краснопера, 4) Евген Чубатий, 5) Василь Зацерковний, 6) Михайло Захарчук, 7) Стефан Івасик, 8) Іван Насальский, 9) Николай Малый, 10) Теодор Кузьмів, 11) Володимир Лешневский, 12) Іван Потошник, 13) Юліян Бачинский; на Годів: 1) Юліян Галькевич, 2) Северин Габрусевич, 3) Юліян Борачок, 4) Теодор Гураль, 5) Юліян Бачинский, 6) Михайло Захарчук і 7) Василь Зацерковний; на Керницю: 1) Николай Романюк, 2) Іполит Хомин, 4) Іван Корольок, 4) Василь Заверковний. Презенти одержали оо.: Стефан Івасик на Стрільків, Іван Рудницький на Чертеж, Ілля Кузів на Городище, Іван Сухаровский на Коношків, Евген Купчинський на Сорочко. — Дійсними дек. іменовані: оо. Тома Березовский і Іларій Герасимович скалатским. — Завідательства одержали оо.: Іван Пачовский в Скваряві і Стефан Яворский в Пуцилівцях. — Ново основана парохія Дичків в Крассівкою виставлена на конкурє з речивцем до 1. марта.

Всячина.

— **Кара 5 літ кріпости.** З Перемишля доноять: Підофіцер музики 58 п. п. Людвик Карнес дня 20. серчня м. р. виїхав зі своєю судженою Е. Яловицкою до Мостиск, аби там єї і себе застріляти, бо єї родичі не годили ся на їх подружжє. Карнес застрілів дівчину, а потім стрілів собі в груди. Однак куля не відобрала єму життя, лише тяжко ранила. Яловицку перевезено до Перемишля і похорено, а Карнес лічив ся в шпиталі. Коли зовсім подужав, станув оноді перед військовим судом. По розправі засуджено єго за убійство на 5 літ кріпости і деградацию.

— **Ревізія в Київі.** Дня 11. с. м. в полудне до мешканя студента політехніки Павлова, прибула поліційна комісія, зложена з 8 осіб, щоби перевести ревізію. Мешканє складало ся з двох компані і кухні, з чого одну компаню займав Павлов з двома товаришами. По переведеню ревізії і сконфісковано численних прокламацій, що лежали на столі, на приказ підполковника Спиридовича, начальника «охрани», приступлено до ревізії сумежної замкненої комнати, на що студенти відповіли, що она належить до господаря мешканя, залізничного урядника. Виважено двері і помічник комісаря уврив в печи в кухні укритого молодця, студента. Укритий в тій хвилі вистрелив з револьвера і приглушив комісаря. Один поліційант вхопив комісаря і відтягнув єго за шч та й сам там сховав ся. Роздали ся дальші вистрїли і молодець користаючи з заколоту, вистрелив кілька разів і вибіг на улицу. По дорозі незнакомий і Павлов перебігли коло підполковника Спиридовича, до котрого незнакомий стрілів і також хибив, почім оба ввали до незабудованих городів і щезли в сусідних кручах.

— **Замах на вел. кн. Сергія а біржа.** Вїсть про трагічну смерть в. кн. Сергія зробила пригнобляюче вражєнє лише на парискій біржі і спричинила упадок російських паперів. Натомість по інших столицях Європи біржевики вносили, що тепер мусять настати в Росії зміна на ліпше та прийде до внутрішних реформ в Росії і до закінченя російсько-япанської війни. Головно берлінські спекулянти маркували сеї погляд горячковим закупом російських паперів.

Наука, штука, література

— **Нива,** тижневник посвячений справам церковним і суспільним, містить в 4. ч. з 15. с. м. отсі статі: До питання: Наука а віра. — Пробі злуки з грецькою церквою по Соборі фльорентийським (дальше). — Джон Віліям Дрепер і єго Історія Боротьби Віри з Наукою (дальше). — Замітки двох російських професорів духовної академії про наші церковні відносини (дальше). — Праця, зплата і лхва (дальше). — Наше галицько-руське священство в XIX. столітю (конец). — Хроніка і бібліографія. — Як додаток: 7. Наука катехитична (о. М. Кінаш) і 8. Наука катехитична (о. М. Кінаш).

Телеграми

з дня 21. лютого.

Білгород. Скупштина ухвалила переіменити висшу школу в Білгороді на університет з виділами: філософічним, правничим, медичним і технічним. Замість богословського виділу буде основана богословська академія.

Токіо. Бюро Райтера доносить, що Росияни будують пільну залізницю над рікою Ша, з чого можна вносити про змагаючий ся рух на фронті російської армії.

Петербург. Стан здоровля оберпрокурора св. синода Победоносцева є, після заевнень лікарів, безнадійний.

Париж. Гульська комісія відбула в минулім тижни кілька довірочних нарад, і як вносять, комісія видасть рішенє того змісту, що Рождест-

